

Навчальна дисципліна «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Дисципліна: обов'язкова, загальної підготовки.

Циклова комісія: загальної підготовки.

Викладач: Мазуренко Людмила Ігорівна.

Вивчається у 7 семестрі (4 курс).

Обсяг: 90 годин. З них аудиторні 34 години, 10 годин – лекції, 24 години – практики, та 56 на СРС.

7 семестр – 17 тижнів, по 2 го на тиждень.

Підсумкова форма контролю: залік.

Самостійна робота – 56 год.: відбувається впродовж семестру та складається з підготовки до аудиторних занять та контрольних заходів.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно з розкладом.

Навчальна програма передбачає міждисциплінарний зв'язок із такими дисциплінами, як «Історія України та української культури» (ЗП-01), «Основи філософських знань» (ЗП-02), «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (ЗП-03), «Історія дизайну» (ЗП-06), «Історія мистецтва і архітектури» (ЗП-07), «Авторське право» (ЗП-08).

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Мета дисципліни:

Метою курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні.

Завдання дисципліни:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного та писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Основні результати навчання:

РНЗ Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

Тематика та види навчальних занять:

Усі заняття проводяться як комплексні, а саме - як поєднання лекційного матеріалу та практичного опрацювання. Орієнтовна кількість лекційного матеріалу – 34 год, а СРС - 56 год.

Навчання складається з 13 тем (лекція, практика), розподілу самостійної роботи та 2 контрольних робіт впродовж семестру:

№	Вид заняття лекція/практика	Тема заняття	Кількість годин	РН за ОП
1	лекція	Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування <i>[3, с. 16-18; 4, с. 8-10, 17-36]</i> Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування 1. Українська мова – мова нації, мова держави. 2. Літературна мова. 3. Мовні норми.	0,5	РНЗ
	практика	Державна мова – мова професійного спілкування. 1. Українська мова – мова нації, мова держави. 2. Літературна мова. 3. Мовні норми. 4. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Поняття «рідна мова».	1,5	РНЗ
2	лекція	Тема 2. Основи культури української мови. <i>[1, с. 340-355; 3, с. 261-263]</i> 1. Комунікативні ознаки культури мови. 2. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури. 3. Стандартні етикетні ситуації.	0,5	РНЗ
	практика	Основи культури української мови. 1. Комунікативні ознаки культури мови. 2. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури. 3. Стандартні етикетні ситуації. 4. Парадигма мовних формул.	1,5	РНЗ
3	лекція	Тема 3. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. <i>[3, с. 18-30; 9, с.33 -40; 14, с.9-12]</i> 1. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. 2. Основні ознаки функціональних стилів. 3. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.	0,5	РНЗ

		4. Усна та писемна форми офіційно-ділового стилю.		
	практика	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. 1. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. 2. Основні ознаки функціональних стилів. 3. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. 4. Усна та писемна форми офіційно-ділового стилю. 5. Текст як форма реалізації мовно професійної діяльності. 6. Найтиповіші наукові тексти.	1,5	РНЗ
4	лекція	Професійна комунікація [3, с.261-264; 15, с. 125-138] Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності. 1. Спілкування і комунікація. 2. Функції спілкування. 3. Види, типи і форми професійного спілкування. 4. Основні закони спілкування.	0,5	РНЗ
	практика	Спілкування як інструмент професійної діяльності. 1. Спілкування і комунікація. 2. Функції спілкування. 3. Види, типи і форми професійного спілкування. 4. Основні закони спілкування. 5. Стратегії спілкування. 6. Невербальні компоненти спілкування. 7. Гендерні аспекти спілкування. 8. Поняття ділового спілкування.	1,5	РНЗ
5	лекція	Тема 5. Риторика і мистецтво презентації. [3, с. 265-270; 9, с. 129-137; 13, с.113-117] 1. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. 2. Види публічного мовлення.	0,5	РНЗ
	практика	Риторика і мистецтво презентації. 1. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. 2. Види публічного мовлення. 3. Культура сприймання публічного виступу.	1,5	РНЗ

		4. Уміння ставити запитання, уміння слухати.		
6	лекція	Тема 6. Культура усного фахового спілкування. <i>[3, с.270-276; 4, с.346-360; 13, с.216-218]</i> 1. Мистецтво презентації 2. Культура усного фахового спілкування.	0,5	РНЗ
	практика	Культура усного фахового спілкування. 1. Мистецтво презентації 2. Культура усного фахового спілкування.	1,5	РНЗ
7	лекція	Тема 7. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. <i>[1, с.139-150; 11, с.351-355; 15, с.125-137]</i> 1. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	1	РНЗ
	практика	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. 1. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	3	РНЗ
8	лекція	Тема 8. Документація з кадрово-контрактних питань. <i>[3, с.62-67, 100-114; 11, с.261-278]</i> 1. Документація з кадрово-контрактних питань.	1	РНЗ
	практика	Документація з кадровоконтрактних питань. 1. Документація з кадрово-контрактних питань.	3	РНЗ
9	лекція	Тема 9. Довідково-інформаційні документи. <i>[4, с.214-239; 9, с.463-476; 15, с.165-177]</i> 1. Довідково-інформаційні документи.	0,5	РНЗ
	практика	Довідково-інформаційні документи. 1. Довідково-інформаційні документи.	1,5	РНЗ
10	лекція	Тема 10. Етикет службового листування. <i>[8, с.53-78; 10, с.404-420; 14, с.202-232]</i> 1. Етикет службового листування	1	РНЗ
	практика	Етикет службового листування. 1. Етикет службового листування	3	РНЗ
11	лекція	Наукова комунікація як складова фахової діяльності Тема 11. Українська термінологія в професійному спілкуванні. <i>[3, с.56-60; 12, с.101-103; 15, с.31-34]</i> 1. Історія і сучасні проблеми української термінології. 2. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. 3. Термін та його ознаки.	0,5	РНЗ
	практика	Українська термінологія в професійному	1,5	РНЗ

		<p>спілкуванні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія і сучасні проблеми української термінології. 2. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. 3. Термін та його ознаки. 4. Способи творення термінів. 5. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. 6. Українські електронні термінологічні словники. 		
12	лекція	<p>Тема 12. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. [9, с. 39-40, 472-475; 12, с.111-184]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. 2. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки 	0,5	PH3
	практика	<p>Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. 2. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. 3. Анотування і реферування наукових текстів. 4. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. 5. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. 6. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсових робіт. 7. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. 	1,5	PH3
13	лекція	<p>Тема 13. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів. [4, с.156-176; 9, с.301-316]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми і види перекладу. 2. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади. 	0,5	PH3
	практика	<p>Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми і види перекладу. 2. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади. 3. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. 	1,5	PH3

		4. Вибір синоніма під час перекладу. 5. Переклад термінів. 6. Особливості редагування наукового тексту. 7. Помилки у змісті й будові висловлювань.		
14	лекція	Залік. Контрольна робота	2	РНЗ
разом			34	

Розподіл самостійної роботи:

№	Зміст роботи	Кількість годин
1	Підготовка з теоретичних питань занять	14
2	Підготовка до практичних (лабораторних, семінарських) занять	20
3	Підготовка до заліку	12
4	Індивідуальна робота (виконання РГР, РР, КР, КП)	10
Разом		56

Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт із теоретичних питань

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Середній бал	Критерії оцінювання
Відмінно	A	4,6-5,0	Суть питання розкрита повністю. Відповідь логічна і послідовна, проілюстрована необхідними прикладами. Здобувач демонструє високі знання понятійного апарату, вільно орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. Вміє аргументувати судження, демонструє розвинені аналітичні навички
Добре	B	4,1-4,5	Суть питання розкрита майже повністю. Відповідь логічна і послідовна, але наведені приклади співвідносяться з викладеною теорією не в повному обсязі. Здобувач демонструє достатньо високі знання понятійного апарату, добре орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументує судження, демонструє розвинені аналітичні навички
Добре	C	3,6-4,0	Основна суть питання розкрита, але є певні неточності та невідповідності. Відповідь здебільшого логічна і послідовна, але наведені приклади співвідносяться з викладеною теорією не в повному обсязі. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на рівні вище середнього, в цілому орієнтується в матеріалі навчальних,

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Середній бал	Критерії оцінювання
			наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументує судження, демонструє достатньо розвинені аналітичні навички
Задовільно	D	3,1-3,5	Суть питання розкрита наполовину, є неточності та невідповідності. У відповіді спостерігаються логічні прогалини, непослідовність викладу матеріалу, мала кількість прикладів. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на середньому рівні, не дуже добре орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В багатьох випадках аргументація суджень достатньо слабка, аналітичні навички здобувача розвинені посередньо
Задовільно	E	2,6-3,0	Суть питання розкрита частково, багато неточностей та невідповідностей. У відповіді спостерігаються виразні логічні прогалини, непослідовність викладу матеріалу, відсутність прикладів. Здобувач демонструє знання понятійного апарату на середньому рівні, слабо орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. В більшості випадків аргументація суджень достатньо слабка, аналітичні навички здобувача розвинені посередньо
Незадовільно	FX	2,1-2,5	Суть питання фактично не розкрита, багато помилок і невідповідностей. Відповідь нелогічна і непослідовна, приклади відсутні. Здобувач демонструє низький рівень знань понятійного апарату, погано орієнтується в матеріалі навчальних, наукових та довідкових джерел. Не може аргументувати висловлені судження, аналітичні навички нерозвинені
Незадовільно	F	≤2,0	Відповідь відсутня

Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт із практичних завдань

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Середній бал	Критерії оцінювання
Відмінно	A	4,6-5,0	Завдання виконане без помилок і в повному обсязі. Здобувач проявляє глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє високий рівень аналітичних навичок
Добре	B	4,1-4,5	Завдання виконане з незначною кількістю

Оцінка за національною шкалою	ECTS	Середній бал	Критерії оцінювання
			неточностей і в повному обсязі. Здобувач проявляє достатньо глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє вищий за середній рівень аналітичних навичок
Добре	C	3,6-4,0	Завдання виконане з певною кількістю помилок чи неточностей і майже в повному обсязі. Здобувач проявляє достатньо глибоке розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє вищий за середній рівень аналітичних навичок
Задовільно	D	3,1-3,5	Завдання виконане з певними помилками та не менш ніж наполовину. Здобувач проявляє достатнє розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє середній рівень аналітичних навичок
Задовільно	E	2,6-3,0	Завдання виконане з певними помилками і лише частково. Здобувач проявляє посереднє розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє середній рівень аналітичних навичок
Незадовільно	FX	2,1-2,5	Завдання виконане з помилками та менш ніж наполовину. Здобувач демонструє погане розуміння сутнісних особливостей предмета навчального дослідження, демонструє низький рівень аналітичних навичок
Незадовільно	F	≤2,0	Завдання не виконане

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ

1. Барилова Г. К., Должикова Т. І., Кравченко М. В., Мілева І. В. Сучасна українська літературна мова. Старобільськ, 2021. 290 с.
2. Гінзбург М. Д. Українська ділова і фахова мова. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 672 с.
3. Клак О. С. Практикум з української мови за професійним спрямуванням. Львів, 2022. 152 с.
4. Климова К. Я. Українська мова за професійним спрямуванням. Житомир, 2020. 260 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням / За ред. Л. І. Білоус. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 322 с.
6. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні; Інститут української мови; Український мовно-інформаційний фонд НАН України. Київ, 2019. 391 с.
7. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ: Алерта, 2023. 536 с.